33e jaar. — Nrs 29-30. Donderdag 11 maart 1886.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt n° 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 11 MAART.

Schoolmeesters.

De liberale gazetten deelen een lijstje meê van gemeenten, die verklaren geen geld meer in kas te hebben, om de wachtgelden der leegloopende liberale schoolmeesters te betalen.

Als de gemeentekassen leeg zijn, dan is dit de schuld van het liberaal kabinet dat door zijne schoolverkwistingen, die kassen heeft leeggeklopt.

Nooit is er eene plaag voor de gemeenten geweest gelijk de schoolwet van 1879, en de dorpen begrijpen nu ook meer dan ooit in wat afgrond, die rampvolle wet het land heeft gebracht.

De liberalen beweeren dat men de schoolmeesters wil uithongeren *(affamer)* : welnu, dat ze nu toonen edelmoedig te zijn en zeggen : « wij willen niet langer onze liberale vrienden zien gemarteld worden ; wij gaan ze zelf onderhouden ! » Doch daarvan zullen zij zich wel wachten. *Tous pingres !*

Vrijmetselarij.

Men werkt te Brussel aan eene uitgave, die veel opspraak en veel goed zal te weeg brengen, veel goed vooral, indien zij voor de kiezingen het licht ziet, want zij zal meer dan eenen kiezer inlichten, die tot hiertoe blindelings de grillen en de belangen eener partij had ingevolgd.

Deze uitgave zal de alphabetische lijst bevatten van al de belgische vrijmetselaars.

Zij zal voor elken mortelbroêr den datum zijner inlijving aanduiden ; de graden, die hij in de logie heeft bekomen en een kort overzicht van zijn leven.

Men zal niet vergeten er op aan te teekenen de rijk betaalde plaatsen, de vette en gemakkelijke postjes, de onderscheidingen en eeretitels, waarvan zij zorg hadden zich ten koste der ongodsdienstige wereld te voorzien.

Voor die sektarissen is het een onveranderlijke stelregel, « met zich zelven te beginnen »... en hunne liefdadigheid eindigt ook met hen, 't is te zeggen, met de logie.

Men zal in die uitgaven het geheim vinden van een groot aantal benoemingen, bevorderingen, gunsten, voorrechten van alle soort, waarvan het bestuur, de magistratuur en het leger getuigen waren.

Men zal in deze lijst ook de namen vinden van personen, die, even als Fontainas, Emérique, De Lyckman, Degand en vele anderen, de helden van schandelijke avonturen werden.

Men zal ten slotte uit die openbaarmaking deze leerrijke zedeles kunnen trekken, dat een uitmuntend vrijmetselaar een doorslechte mensch kan zijn en dat de vrijmetselarij tot alles leidt, zelfs tot het assisenhof, getuigen de gebroeders Peltzer, die ook zeer ieverige vrijmetselaars waren.

Kiezingen.

Men schrijft uit Doornik :

Onze zaken keeren ten beste in dit arrondissement, dat zoolang door het doktrinarism werd beheerscht.

De katholieken kenden aldaar hunne eigene krachten niet. Sedert eenige jaren hebben zij grooten voortgang gedaan in den politieken strijd.

Een bewijs hunner werkzaamheid, is dat zij niet min dan 600 reklamen hebben ingediend, waarover het beroepshof zal te beslissen hebben. De liberalen hebben er maar 170 gedaan.

Deze cijfers zijn beteekenisvol ; zij toonen aan langs welken kant de aanval het hevigst is.

De keus onzer vrienden is van nu af bijna stellig op de vier volgende kandidaten vastgesteld : M. Cossée de Maulde, groote grondeigenaar en voorzitter der landbouw-associatie ; M. Crombez, van Orcq, lid derzelfde associatie en neef van den gewezen burgemeester Crombez (de oom is liberaal maar hij heeft weinig goesting, zegt men, om het te blijven en het is daarom dat hij zijn ontslag gaf ; de neef is rechtzinnig konservatief) ; M. Hecq, advokaat, uitmuntend redenaar ; eindelijk, M. Dujardin, van Leuze, een der voornaamste nijveraars uit het arrondissement.

De *Moniteur* van gisteren deelt het koninklijk besluit meê, waardoor de kiezers van het arrondissement St-Nikolaas tegen 18 meert bijeengeroepen worden voor de kiezing van eenen senateur, in vervanging van M. de burggraaf Vilain XIIII, overleden, en van eenen volksvertegenwoordiger, in vervanging van M. Maleu, ontslaggever.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* den 10 APRIL aanstaande.

L'indicateur des chemins de fer pour le mois de **MARS** est en vente chez M. COLLEE, libraire, Grand'Place, 37-39, à Tongres.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 358 koeien, 56 kalveren, 12 schapen, 98 vette varkens en 1040 magere varkens.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Antwerpen :

Ten gevolge van eenen naamloozen brief, waarin de beenhouwer Anthonissen, oom der kleine Josephina Danys, beschuldigd wordt den aanslag en den moord te hebben gepleegd, heeft het parket zaterdag eene nieuwe huiszoeking gedaan in de woning der Falconplein. De heer Anthonissen heeft met getuigen bewezen dat hij het huis der Nassaustraat, op den dag der misdaad, voor 5 ure s'avonds niet heeft verlaten. Wat zijn dienstknecht betreft, deze heeft geheel den dag in de nieuwe beenhouwerij der Falconplein doorgebracht.

Het kind werd 's middags aan den *Tramway maritime*, Falconplein, gezien, toen het naar de Nassaustraat terugkeerde, waar het echter niet meer is toegekomen. Er werd ten laste van den knecht van den heer Anthonissen niets, hoegenaamd niets bevonden.

Gedurende gansch den avond stond zaterdag en zondag eene zeer talrijke en opgewonden menigte voor de beenhouwerij van den heer Anthonissen.

De begrafenis van Joske is in stilte gebeurd, zonder eenige uitwendige plechtigheid.

Maandag morgend had in de kerk te Merxem eene mis plaats, die door al de familieleden, waaronder vrouw Anthonissen, werd bijgewoond. Eene zuster dezer laatste die te Parys woont, had het nieuws uit de dagbladen vernomen. Zij was onmiddelijk naar Antwerpen gekomen. Deze dame was maandag morgend ook in de mis tegenwoordig.

Een tweede getuige heeft het kind, eenige minuten na twaalf ure, ook gezien aan den entrepot *St-Félix* Godefriduskaai, om bij hare ouders te gaan noenmalen.

— ONLUSTEN TE RONSE. — Erstige wanorders, zijn te Ronse (Renaix) uitgeborsten.

De bladen van dezen morgend brengen ons daarover inlichtingen welke wij hieronder meêdeelen :

Sedert eenigen tijd was er een aanzienlijk proces hangende, tusschen de fabrikanten der stad en een Pool, zekere Gravitz, die Frankrijk bewoont, en een brevet bezat voor het verven van anilinezwart.

M. Gravitz eischte hooge schadeloosstelling voor onrechtmatige navolging en verbod van het anilinezwart te verwen, hetwelk vele arbeiders van hun werk zou beroofd hebben.

De fabriekanten beweerden van hunnen kant dat het brevet in openbaar domein vervallen was en zij daarenboven een stelsel gebruikten, dat lang voor het stelsel Gravitz te Ronse gekend was.

M. Gravitz had eindelijk een vonnis bekomen, dat hem toeliet een onderzoek te openen, ten gevolge waarvan er bij de nijveraars, MM. Delhaye, Quisset en Minair bezoeken afgelegd werden, door M. Gravitz en een paar scheikundigen.

Het gerucht, dat M. Gravitz in de stad verbleef, verspreidde zich bliksemsnel, en des middags vergaderde zich eene menigte werklieden voor het lokaal waar de bezoekers moesten komen dineeren. De groep groeide aan ; weldra stonden er meer dan 1500 en toen de klok van 1 uur de werklieden terug naar de fabriek riep, was er geen enkele die gehoorzaamde.

Reeds op straat werden de onderzoekers door eene talrijke groep schreeuwende en tierende werklieden opgevolgd, zoodat de deurwaarder M. Gravitz den raad gaf, het onderzoek op te schorsen, tot de gemoederen eenigzins tot bedaren zouden gekomen zijn.

Op een gegeven oogenblik drongen een aantal werklieden binnen het hotel, zeggende dat zij M. Gravitz moesten spreken. De herbergier, eene botsing vreezende, deed dezen in de eetzaal gaan.

De policie deed de herbergzaal ontruimen, en twee werklieden werden aangeduid om met M. Gravitz te onderhandelen, terwijl eene huilende en schreeuwende menigte op straat bleef.

De toestand werd gevaarlijk. De gendarmerie kwam ter plaatse en men telegrafeerde naar Oudenaarde om versterking, welke welhaast met den prokureur des konings aan het hoofd aankwam.

Op dit oogenblik, hadden de werklieden alle gevoel van kalmte verloren, uit oorzaak dezer maatregelen welke men tegen hen nam. Vrouwen en kinderen mengden zich tusschen de groepen, de verontweerdiging groeide aan, te meer nog, daar de afgeveerdigde werklieden niet buitenkwamen.

Van oogenblik tot oogenblik gingen de patroons over en weêr naar het hotel om bij M. Gravitz nog eene poging tot overeenkomst te wagen, doch eensklaps was het geduld der werklieden ten einde.

Er onstond eene onbeschrijfelijke woeling. Het volk wierp zich op de gendarmen, bestormde het hotel, verbrijzelde vensters, tafels, stoelen, spiegels en al wat breekbaar was.

Intusschen waren M. Gravitz en zijne gezellen naar de bovenverdieping gevlucht.

Zoodra de oproerlingen dit vernamen, wilden zij de trapdeur bestormen, maar hier werden zij door de gendarmen tegengehouden.

De steenen vlogen zonder ophouden tegen den gevel, en nog meer toen het gerucht verspreid werd dat M. Gravitz met een lachend gezicht voor het venster was verschenen.

Rond half vier gelukte het den prokureur des konings eenige kalmte te doen ontstaan, doch deze duurde niet lang.

De woede steeg ten top toen een detachement jagers te paard, dat door het parket opgeeischt was, ter plaatse verscheen.

Reeds had de burgemeester aan het volk eene verklaring getoond, waarin M. Gravitz beloofde van elke vervolging af te zien, doch op het oogenblik dat de ruiterij eene charge op de menigte wilde maken, keerde de woede zich tegen de troepen.

Van den eenen kant regende het steenen van den anderen kant slagen met het plat van den sabel.

Gedurende de eerste charge werd kapitein Depierre aan het hoofd gekwetst. Nadat hij zich had laten verbinden, steeg hij opnieuw te peerd en hernam zijne plaats aan het hoofd der troepen.

Korts nadien zag een zijner manschappen hem op zijn peerd wankelen. Door bloedverlies verzwakt, viel de moedige overste, en de soldaat moest hem in zijne armen opvangen. Na in de woning van eenen beenhouwer 3 uren buiten kennis te hebben gelegen, is hij tot het bewustzijn teruggekomen.

Gedurende dien tijd duurde de strijd tusschen het volk en de menigte voort en op sommige plaatsen hadden waarlijk moorddadige tooneelen plaats.

Terwijl de aandacht van het volk dus op een ander punt gekeerd was, had M. Gravitz hiervan gebruik gemaakt, om langs eenen binnenweg achter het hotel weg te vluchten.

Hij begaf zich het eerst naar het bisschoppelijk kollegie, vandaar naar het hotel *de Ster*, waar hij een rijtuig kon nemen, om zich naar de statie te laten voeren.

Des avonds zijn de troepen vertrokken en de *Chronique* zegt, (niet zonder een greintje gal) dat toen onmiddellijk de rust hersteld was.

De aangerichte schade is zeer aanzienlijk.

Latere tijdingen. — Het eskadron jagers dat uit Audenaarde ter hulp gezonden werd, heeft den afstand van meer dan 12 kilometers in 45 minuten afgelegd.

Toen de kapitein bevelhebber last gaf, de plaats van den oproer te ontruimen, keerde de volkswoede zich tegen de soldaten die zich daartegen verzetten.

Het werktuig dat den kapitein wondde was een flesschenscherf.

Zijn toestand is eenigzins verbeterd, maar men vreest voor ernstige verwikkelingen.

De jagers hebben inderdaad een aantal geweerschoten gelost doch in de lucht en met los poeier. Evenwel heeft men in een huis het spoor van een kogel gevonden.

Er zijn ruim een tiental soldaten gekwetst, onder anderen, eenen trompetter, wiens arm gebroken is en een jager, wiens ribben gebroken zijn.

Ook zijn er verscheidene oproermakers gekwetst, maar zij zijn voorzichtig genoeg in huis te blijven.

Sommigen hebben bajonnetsteken, anderen sabelslagen bekomen.

De echtgenoote van kapitein Depierre is aangekomen om haren echtgenoot te verzorgen.

Zoo zijnen toestand niet verergerd, zegt de *Gazette*, zal hij binnen eenige dagen naar zijn garnizoen, te Audenaarde kunnen overgevoerd worden.

De vrouw uit het verwoeste hotel, is ten gevolge van de aandoening erg ziek.

Het parket van Audenaarde is andermaal naar Ronse gekomen om het onderzoek nopens de onlusten voort te zetten. Het heeft tot 2 uur 's namiddags ten stadhuize gezeteld. Verscheidene fabrikanten zijn gehoord geworden.

Twaalf soldaten die gekwetst zijn geworden in de onlusten, liggen in het hospitaal. De toestand van een hunner boezemt onrust in.

De rechtbank van Audenaarde heeft vrijdag morgend den act door den heer Gravitz, waarbij hij verklaarde afstezien van alle schadeloosstelling, nietig verklaard. Die act wordt aanzien als zijnde met geweld afgeperst.

Volgens het loopend gerucht, zou de heer Gravitz, vergezeld van experten en magistraten, eerlang naar Ronse terugkomen, om bij de nijveraars een nieuw onderzoek te doen. Men vreest nieuwe onlusten.

Gisteren zijn verscheidene werklieden van Ronse in de gevangenis van Audenaarde opgesloten.

Kapitein Depierre, die vrijdag gewond werd te Ronse, is aan beterzij en men hoopt dat hij eerlang zal kunnen uitgaan.

— Men meldt uit Doornik, 6 februari :

Een groote brand is in de gemeente Orcq uitgeborsten en heeft verscheidene boerenwoningen vernield. De ramp wordt aan kwaadwilligheid toegeschreven, daar een der landbouwers, de heer Tricot, kort te voren een brandbrief ontvangen had. Men heeft vermoedens op vreemde bedelaars die niet tevreden waren over de aalmoezen welke men hun gegeven had.

— Men schrijft uit Arlon, 9 feb. :

De *Nation* meldt als een natuurwonder dat er in eene gemeente van Luxemburg eene vrije liberale school is, die geheel met het geld der liberalen gesticht is en bestuurd wordt door een gewezen gemeente-onderwijzer. Het blad vergeet er echter bij te voegen dat deze nog voortdurend zijn wachtgeld trekt, zoodat hij eigenlijk door ons betaald wordt. 't is niet moeielijk riemen snijden van andermans leêr.

∴ *Ze waren nu gelijk.* — Madame D..., zegt tegen hare meid :

« — Hortense, hoe is het mogelijk, gij hebt wederom een oorken van eene tas gebroken !

» — Oh ! madame, het is nog een geluk met een ongeluk, dat taske stak al bij de dozijn, die wij hebben : het was het eenigste met nog een oorke en nu zijn ze allen gelijk.

∴ *'t Ging niet.* — Een heer wel gekleed, biedt een valsch bankbriefje bij eenen wisselaar aan :

« — Maar het briefje is valsch zegt de wisselaar.

De heer lacht, opent zijne portefeuille en neemt een ander.

» — Daar is een goed, zegt hij, vervolgens al lachende voegt hij er bij :

» — Men mag altijd ne keer proberen, niet waar ?

BUITENLAND.

Frankryk.

Een verschrikkelijke moord heeft gansch Perpignan in opschudding gebracht : twee achtbare priesters, M. Malegue, pastoor van het gesticht der Zusterkens van Liefde, en M. Caseponce, pastoor van Rivesaltes, zijn tijdens hun avondeten, in dit leste gesticht, lafhertig door eene gansche bende booswoeners vermoord geworden.

Ofschoon gebonden heeft de meid van M. Malegue de vlucht kunnen nemen en de policie verwittigen.

Men denkt dat de schurken spanjaarden zijn, en de rede dezer misdaad de diefstal is. M. Malegue bezat eene ronde fortuin.

M. Malegue is de schoonbroeder van M. Devès, oud-minister van justicie.

Ziehier hoe de meid de feiten uitlegt :

De schurken hebben haar onvoorziens aangevallen, eene prop in den mond gestoken en gebonden ; de priesters kunnen ook geenen ergen tegenstand geboden hebben, want zij heeft geen gevecht gehoord.

M. Caseponce, de pastoor van Rivesaltes, heeft 14 messteken bekomen ; M. Malegue 7 ; aan beide werd de halsslagader doorsneden.

De beide priesters, die zeer goed waren, worden te Perpignan diep betreurd.

HEVIGE STORM.

Een hevige storm heeft verleden zaterdag op de westkust van Frankryk en op de kusten van Provence gewoed.

Te Bordeaux is de stroom boven de kaaimuren gekomen, en heeft de koopwaren op de kaai neêrgelegd, beschadigd, of meêgevoerd.

Te Verdon zijn twee engelsche stoombooten opeengevaren ; gelukkiglijk zijn er geene onheilen te betreuren.

Te Rochefort is de overzetboot op de Charente gezonken ; de bemanning heeft zich kunnen redden.

Al de rivieren in het Zuid-Westen zijn uit hunne bedding getreden ; de Dordogne, de Isle, de Charente hebben ten allen kante de vreeselijkste overstroomingen veroorzaakt. Te Narbonne en te Montauban woedde de storm op ongelooflijk hevige wijze ; te Bayonne is de engelsche stoomboot *Elston* op de kust geworpen en verbrijzeld ; de bemanning werd gered.

Te Marseille stond de zee ongemeen hoog, en sloegen de baren over het strand tot op de baan de la Corniche.

Geen enkel schip kon de haven verlaten ; de *Ville de Bastia* die de dokken van la Yolliette wilde verlaten, is zwaar beschadigd terug de haven moeten binnenkomen.

Berichten uit Tunis ontvangen, melden dat al daar verschillende schepen op de kust geworpen zijn.

Politiek overzicht.

DE SOCIALISTEN IN ENGELAND.

Op de meeting van socialisten, zondag te Clerkenwell green gehouden, heeft den heer Burns den heer Bradlaugh verweten het klerikalismus en de kwezelarij te bestrijden, in plaats van zich met het maatschappelijk vraagstuk bezig te houden en met de hulpmiddelen te brengen aan het lot der hongerlijdende werklieden. Het is niet noodig zegde hij, te bewijzen dat de mensch geene ziel heeft, maar het is noodig te bewijzen dat hij een buik heeft.

Eene geldinzameling werd gedaan om de kosten te bestrijden van het proces, tegen de heeren Champion, Hyndman, Burns en Williams ingespannen. De vereeniging werd door geene wanorde gekenmerkt ; de socialistische sprekers hadden de volksmenigte aangemaand om zich rustig te houden en ook de policie had voorzorgmaatregelen genomen.

DE BESCHERMING IN NEDERLAND.

De nederlandsche regeering heeft gisteren een wetsontwerp voorgedragen, strekkende om de accijnsrechten op de vreemde suiker met vier gulden te vermeerderen.